

Cuộc ganh đua nhòm tởo dờng khuôn khỏ cũa Hiỏp đờnh ỏỏi tác Kinh tỏ Toàn diỏn Khu vỏc (RCEP) đờng tỏng tỏc, khi Trung Quỏc và Nhỏt Bỏn cỏ cỏch nhỏn khỏc nhau vỏ thỏa thuỏn thỏỏng mỏi tỏi khu vỏc cỏ phỏm vi ỏnh hỏỏng tỏi 1/2 dỏn sỏ thỏ giỏi và chiỏm 1/3 sỏn lỏỏng kinh tỏ toàn cỏu nỏy.

Trung Quỏc đờng thúc đờy đờm phỏn RCEP mỏt cỏch nhanh chóng, và cỏ ý kiỏn đỏnh giỏ đỏy là mỏt thỏa thuỏn thỏỏng mỏi vỏi cỏc “tiỏu chuỏn thỏp”. Thỏa thuỏn nỏy chỏ tỏp trung vỏo viỏc giỏm thuỏ giỏa cỏc nỏỏc trong ASEAN và cỏc nỏỏc lỏng

giống của họ. Trong khi đó, các quan chức Nhật Bản và ASEAN lại cho rằng RCEP không nên để cho Trung Quốc dẫn đầu. Các nước này cho rằng sau khi Mỹ rút khỏi Hiệp định tác Xuyê Thái Bình Dương (TPP), Bắc Kinh muốn đóng vai trò ngà voi bảo vệ cho tự do thương mại toàn cầu. Nhật Bản và Úc lại muốn có một thỏa thuận thương mại với các "tiêu chuẩn cao" bao gồm cả các lĩnh vực như dịch vụ - đầu tư, và vận nuôi hy vọng Mỹ sẽ quay trở lại với TPP.

Những quan điểm trái ngược trên đã dẫn tới một cuộc ganh đua giữa một bên là Nhật Bản, Úc và bên kia là Trung Quốc trong việc tạo ra một thỏa thuận có khả năng kiến tạo khuôn mẫu thương mại toàn cầu, hội nhập kinh tế tại khu vực đông dân nhất thế giới và khiến các chuỗi cung ứng của khu vực này trở nên cạnh tranh hơn. Giới quan sát đánh giá rằng điểu này sẽ gây ra những hậu quả nặng nề cho chính sách và hoạt động kinh doanh của Mỹ tại khu vực. Một chuyên gia tham gia đàm phán của Nhật Bản cho rằng nếu như những nhóm trước đây không đàm phán với TPP thì bây giờ RCEP là thỏa thuận thương mại tự do lớn nhất và rất thu hút mối quan tâm của các nước.

Làm thế nào để đàm phán có hiệu quả sẽ là chủ đề quan trọng tại cuộc họp ở Chile tuần này. Các nền kinh tế thuộc TPP, Trung Quốc và một số nước khác sẽ bàn về tương lai thương mại ở vành đai Thái Bình Dương. Một trước đây là nước dẫn đầu cho cuộc thương thảo này, đã quyết định không cần quan chức cấp cao mà chỉ cử đại sứ tham dự.

Jin Yi'nan, một tổng quan đại sứ của Trung Quốc đã nói rằng "ông Donald Trump đã cho chúng tôi một món quà lớn mà ông ta không biết", ám chỉ tới quyết định của Trump rút Mỹ khỏi TPP. Tổng Jin cho rằng TPP được đưa ra là để kiểm soát Trung Quốc và phòng ngừa diễn biến kinh tế, các nước tham gia TPP phải hợp với nhau để chống Trung Quốc. Và đại sứ Việt Bắc Kinh, có trước RCEP sẽ là một cách để lo ngại trở ngại hàng của Mỹ tại khu vực.

Trung Quốc muốn đạt được thỏa thuận sớm vào cuối năm 2017, nhưng Nhật Bản và Úc thì không muốn vội vàng như vậy. Cả hai bên đều đang ra sức thuyết phục lôi kéo các nước ASEAN, đặc biệt là Philippines. Nếu như các nước ASEAN đưa ra quyết định của mình, Nhật Bản và Trung Quốc sẽ phải đi theo hàng của ASEAN để đạt được thỏa thuận. Còn theo một chuyên gia từng tham gia đàm phán TPP cho Việt Nam, quan điểm của Trung Quốc không phải là vấn đề đối với Việt Nam, bởi "RCEP là một hiệp định đa phương, Trung Quốc không thể đóng vai trò quyết định, áp dụng luật của mình lên các đối tác khác, đặc biệt với các nước như Ấn Độ, Nhật Bản

và Hàn Quốc".

Việc này cho thấy, nước có những mối quan tâm khác nhau đối với các nước tham gia RCEP, cũng là một vấn đề lớn khác. Điều này có thể khiến căng thẳng cho các nhà sản xuất Trung Quốc có được những điều khoản và nhập khẩu giống như các nước ASEAN áp dụng với Trung Quốc, vì nhóm tự do kinh cũng đang thúc đẩy những mối dịch vụ với các nước ASEAN. Bên cạnh đó, nếu như thỏa thuận RCEP đạt được, Nhật Bản và Hàn Quốc có thể có những lợi thế hơn để tiến vào thị trường ô tô của Việt Nam, và đó cũng là điều mà Mỹ từng nhóm tự do kinh khi tham gia TPP. Trong kịch bản này, Nhật Bản và Úc hy vọng các công ty của Mỹ có thể từng sức ép lên chính quyền Trump để Mỹ cân nhắc và quay trở lại với TPP.

Theo “[Financial Times](#)”

Nhật Linh (gt)